

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ
เรื่อง นโยบายและการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ ซึ่งบังคับในรอระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐถัดจากปีที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป นั้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐและให้การบริหารงาน การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือจึงกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน พนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของ องค์การ ต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๖๓

จำสืบทำรวจ

(ธัช ศรีภูมิ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ

บทนำ

การบริหารความเสี่ยง เป็นภารกิจหนึ่งที่ทุกหน่วยงาน มีความจำเป็นจะต้องมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ ได้ปฏิบัติให้เกิดผลที่พึงประสงค์มากที่สุด การบริหารความเสี่ยง มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม

การบริหารความเสี่ยงที่ดีนั้น จะต้องให้คนในองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบบริหารความเสี่ยง เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการองค์กรที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ทำให้องค์กร เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ ฝ่ายบริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เพื่อให้องค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามแนวทางการกำกับดูแลของหน่วยงานหรือองค์กร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรด้วย

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงขององค์กรสามารถสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการบริหารจัดการและการกำกับดูแลการดำเนินงานของแต่ละองค์กร โดยหากองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์องค์กร ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานด้วย

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ ซึ่งบังคับในกรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐถัดจากปีที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป นั้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ผู้บริหารสูงสุดขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือให้ความสำคัญและสนับสนุนให้พนักงานทุกคนในองค์กร เข้าใจความสำคัญและคุณค่าของการบริหารความเสี่ยงต่อองค์กร การบริหารความเสี่ยงเริ่มจากผู้นำสูงสุด เพื่อให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือขึ้น

ความเสี่ยง หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แอบแฝงอยู่ในทุกกระบวนการของการทำงาน เป็นความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรและชื่อเสียงองค์กร หรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร ผู้บริหารและพนักงานทุกคนในองค์กรต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงความหมายของความเสี่ยงที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถมองความเสี่ยงไปในทิศทางเดียวกัน

ประเภทของความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: SR) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานและนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ครอบคลุมความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับนโยบายของผู้บริหารของหน่วยงาน รวมถึงการตัดสินใจด้านการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานในทางที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบต่างๆ

๒. ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk: FR) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนพัฒนา การประมาณการผิดพลาด การเบิกจ่ายเงินผิดพลาด ไม่เป็นไปตามระเบียบ การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ข้อผิดพลาดด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี และการรายงานที่ยังไม่ถูกต้องและเชื่อถือได้

๓. ความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน (Operation Risk: OR) หรือความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายในหรือเหตุการณ์ภายนอก รวมถึงบุคลากร เช่น การออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน การไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ขาดความใส่ใจและไม่ทุ่มเทการทำงาน ขาดจรรยาบรรณ ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ศึกษาระเบียบให้เข้าใจก่อนการปฏิบัติงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบที่ไม่เหมาะสม การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบแต่ละบุคคลไม่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ การไม่ให้ความสนใจในกระบวนการสรรหา ทำให้ไม่ได้คนดี คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ คนที่ไม่มีความสนใจต่อการปฏิบัติงาน

๔. ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk: CR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายหนังสือสั่งการ หรือระเบียบกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม ระเบียบหนังสือสั่งการที่ไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบหนังสือสั่งการอยู่เสมอ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่ซับซ้อนยุ่งยาก หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การบริหารความเสี่ยงในองค์กร คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยผู้บริหาร คณะกรรมการและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรและสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

วัตถุประสงค์ในการจัดทำนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนและกำหนดแนวทางดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงในองค์กร โดยสามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้งานได้จริง
๒. เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรและมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงการกำหนดวัฒนธรรมที่ดีของหน่วยงานที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการ แนวคิด วิธีการและกระบวนการบริหารความเสี่ยง
๔. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบขั้นตอน กระบวนการและสามารถวางแผนงานการด้านบริหารความเสี่ยงขององค์กร
๕. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ความสัมพันธ์ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร
๖. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในสำหรับสำนักและกองทุกกองภายในหน่วยงานขององค์กร
๗. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง
๘. เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ ด้านการบริหารความเสี่ยงไปยังผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับ

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคหรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. ช่วยให้องค์กรบริหารส่วนตำบลแคนเหนือมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤต หรือความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์
๒. ตระหนักถึงภัยคุกคามที่ยังมาไม่ถึง และลดการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้
๓. ช่วยปกป้องการปฏิบัติงาน ปรับปรุงระบบงาน และการวางแผน
๔. สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหาร และการปฏิบัติงานในองค์กร
๕. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญขององค์กรได้ทั้งหมด
๖. สร้างคุณค่าให้การทำงาน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กร
๗. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานและช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๘. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๙. สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและมอบเป้าหมายในภาพรวม

๑๐. ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งช่วยในการป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

๑. ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร อย่างน้อยประกอบด้วย การมอบหมายผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงานที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. ข้าราชการทุกคนรับทราบนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน ซึ่งอาจจะกำหนดแบบฟอร์มขึ้นเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานปกติ

๓. ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงร่วมกันในการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

๔. วิเคราะห์กระบวนการโครงการ/กิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละส่วนหรือกองภายในองค์กร

๕. ประเมินความเสี่ยงจัดลำดับความเสี่ยงจากการทำงานตามกระบวนการ กิจกรรม โครงการต่อการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ ภายใต้อัตลักษณ์วิสัยทัศน์และการบริหารจัดการที่ดี

๖. กำหนดมาตรการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและสูงมากโดยใช้หลักการวิธี เช่น การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การลดการสูญเสีย การยอมรับ การบริหารความเสี่ยงให้ความเสี่ยงลดลงในระดับที่ยอมรับได้

๗. ร่วมกันคิดหากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละโครงการ/กิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงหรือมิให้เกิดความเสี่ยงขึ้น

๘. ร่วมกันดำเนินการควบคุมความเสี่ยงตามมาตรการที่กำหนดไว้

๙. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทบทวนปรับปรุงการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๑๐. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนืออย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑๑. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี

จำสืบทำรวจ

(ธนช ศรีภูมิ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ